jeg blev presenteret for hende, at det var mit eget bysbarn jeg hadde for mig. Og det vakte min interesse. Alt hvad der kom fra Trondhjem stod og staar fremdeles for mig som det bedste og kraftigste vi har i vort land. Derefter saa jeg hende ikke paa flere aar, da hendes mand blev amtmand oppe i det nordenfjeldske. Men da saa amtmand Qvam senere blev gjenvalgt som stortingsmand, traf jeg oftere fru Qvam, og da amtmanden traadte ind i regjeringen, og familien bosatte sig her i Kristiania, besøkte jeg dem ofte i deres hjem. I mellemtiden hadde fru Qvam hat meget at komme igjennem. Hun hadde mistet begge sine sønner, to unge haabefulde mennesker. Nu hadde hun bare det ene barn igjen, datteren Louise, som kort efter avla medecinsk embedseksamen.

De politiske bølger gik høit her i Norge den gang. Johan Sverdrup var endda i vigør, og om ham som høvding samlet sig alle landets frisindede politikere. Under hans ledelse grundlagdes det arbeide, som i 1905 bar sin frugt. Statsraad Qvam var med i det verk. Og ved hans side stod hans hustru, *Frederikke Marie Qvam,* født Gram, som hans bedste ven og trofaste kamerat og delte alle de glæder og sorger, der mødte ham under denne kamp. Herigjennem fik fru Qvam en klar indsigt i det norske folks politik, som hun hadde anledning til at betragte fra første haand, og jeg hadde nær sagt være direkte med i. Dette er kommet hende til megen nytte i det store sociale arbeide, som hun har kastet sig ind i. Alle de mange formaliteter og omstændigheder der er forbundne med at forme og indsende ansøkninger og petitioner, og sakers behandling i den ene og den anden komitee, alt det er hun hjemme i, og det gaar let fra haanden for hende altsammen.

Under det andet Blehrske ministerium blev statsraad Qvam ministerchef i Stockholm, hvor, under foreningen med Sverige, 3 norske statsraader altid bodde. Det var i den mest kritiske periode at Qvam opholdt sig der. Og der skulde en mer end almindelig takt og intelligens til for noenlunde at holde stillingen. Men ved klogskap og forsigtighet forstod fru Qvam i sit smukke, gjestfrie hjem at samle om sig en skare svenske venner, som lærte at sætte stor pris paa hende. Ved regjeringsskiftet forlod Qvam Stockholm, og de bosatte sig paa sin eiendomsgaard Gjævran pr. Stenkjær. Men aaret efter døde statsminister Qvam. I ham tapte ikke alene hans hustru sin bedste ven, men alle norske kvinder en god og trofast talsmand for sin sak.

Hadde fru Qvam støttet sin mand paa hans politiske løpebane, saa hadde han ogsaa paa sin side tat stor del i hendes sociale arbejde. Der hersket i det hjem overhodet et ganske intenst samarbejde, der virket velgjørende paa de mange venner, som besøkte det. Og mangeartet er det arbeide som fru Qvam gjennem aarene har utfoldet.

Likesiden »Landskvindestemmeretsforeningen«s stiftelse, som hun var med om, har fru Qvam staat som dens formand, nu ialt i 15 aar. Og organisationen har vokset sig stor og sterk under hendes styre, og mange er de seire som den kan peke tilbake paa. Dens formand har været utrættelig i sit arbeide inden foreningen. Selv har hun aar efter aar reist om til de forskjellige led i vort vidtstrakte land, holdt foredrag og ledet møter. Reisens besværligheter og de lange distancer har hun trodset. Der var bare een ting hun var rædd for, og det var at interessen for saken skulde slappe av. Og det maatte den ikke. Seiren er nu nær forestaaende, og at den vindes, skyldes det intense arbeide der er gjort av vore ledende kvinder: frk. Gina Krog, fru F. M. Qvam, frk. Anne Holsen o. fl. a.

Ogsaa til en anden stor landsorganisation har fru Qvams navn været knyttet i en række av aar. Som »Norske Kvinders Sanitetsforening«s formand har hun ogsaa her utført et vældig arbeide, baade organisatorisk og socialt. Mange er de initiativer som hun har omsat i virkelighet. Jeg skal bare nævne arbeidet for tuberkulosens bekjæmpelse. At komme ind paa detaljer vil føre for langt. For den store indsats fru Qvam har gjort i det store sociale arbeide i sit fædreland, har Hans Majestæt kongen tildelt hende »Kongens fortjenstmedalje i guld«.

Der er ogsaa mange andre foreninger og komiteer, hvori fru Qvam arbeider. I flere aar har hun bl. a. været i »Norske Kvinders Nationalraad«s styre, som viceformand de sidste 6 aar.

Ustanselig er fru Qvam paafærde, utallige er de breve hun i de sildige nattetimer skriver, og aldrig merker man noen træthet og slappelse hos hende.

I juni reiser hun som den ene av de to regjeringsdelegerede for at deltage i kongressen i Budapest. Som man vil huske repræsenterte hun ogsaa den norske regjering ved kongressen i London.

Fru Qvams danske venner vil visst forene sig med mig i ønsket om fortsat kraft og styrke for hende til endda længe at kunne arbeide for de saker hun har viet sin kjærlighet og sit trofaste arbeide.

Kristiania, 22 – 5 – 1913.

Fr. Mørck.

Hilsen til Fru Qvam fra Kvindevalgretsklubben.

Formanden for Kvindevalgretsklubben, dens Bestyrelse og Medlemmer har tilsendt Fru Qvam en hjertelig Lykønskning til de fyldte 70 Aar til hendes Hjem: Gjævran. Hvad mig selv angaar har jeg aldrig kendt en mere ihærdig Arbejder end hun var. Jeg har faaet Brev fra hende Julenat, skrevet i Storm paa en af Norges Fjorde. Hun havde lovet at holde Foredrag i Julen, og det Løfte skulde holdes. Hun spurgte aldrig om hvad hun kunde, kun om hvad hun skulde. Og de Fordringer, hun stillede til sig selv, var store.

Jeg sender herved Fru Qvam en hjertelig Tak for det store Forbillede hun har været for mig. Uopnaaet var det altid, men det lyste foran mig, og det lidet jeg er, tør jeg sige at være blevet med hendes Eksempel for Øje.

Og en inderlig Tak retter vi til vor gode Ven, Frøken Frederikke Mørck, der har givet os hendes Livs Historie fra de sidste 20 Aar, som vi saaledes har kunnet sætte i vort Blad som en varigt Minde om hende. Med Tak for Samarbejdet i samme Sag for begge vore Lande, haaber vi snart at følge, hvor Norge alt er ved Maalet.

Johanne Münter.

I Budapest.

Donau'en ruller sine Bølger tungt forbi vore Vinduer. Om Formiddagen er de gule og sandblandede, om Aftenen bliver de dybe og blaa, og Bjergene hinsides i Ofen eller Buda spejler sine Tusinder af Lys i langagtige krusede Striber i Flodens Vande. De smaa Dampskibe vedligeholder bestandigt Forbindelsen mellem Buda og Pest. Det samme gør de buede Broer der i ringe Afstand fra hinanden synes at ville gøre Færgebaadene unødvendige. Buda og Pest fortæller os, at de er 2 Byer; og at det er en Fejl af os at regne dem som een. Floden skiller dem ad.

Reverend Dr. Anna Shaw holdt en ypperlig Tale i en af Buda's protestantiske Kirker. Søndageftermiddag aabnedes Kongressens Møde. Vi glædede os ved at se, at baade Byens Borgermester og Ungarns Kultusminister bød Alliancen Velkommen efter at Grevinde Teleki, som Præsident for Kongressens Modtagelseskomité, og Frk. Vilma Glücklick, der er Præsident for selve det ungarske Forbund, først havde holdt den egentlige Velkomsttale. Fru Anna Lindemann, Medlem af den Internationale Komité paatog sig at takke paa Alliancens Vegne.

Perlen af det Hele var dog, da cirka Hundrede Børn, hver med sin Buket i Haanden kom op til Mrs. Chapmann Catt og lagde Blomsterne for hendes Fod. Vi forstod at det var den nye Generation der hyldede hende, fordi hun havde skabt bedre Tilstande for Kvinderne, hvilket de — *uden* hende — skulde have ventet længe efter. Tilsidst fik vi Mrs. Chapmann Catts Præsidenttale, efter at baade ungarske Digtere og Componister havde bragt hende deres Hyldest for hendes menneskekærlige Værk: at arbejde for Kvindernes Ligestilling.

Mandag d. 16. Juni møder vi alle ved den egentlige Kongress. Chinas Banner bliver udfoldet og Dr. Aletta Jacobs fortæller om dets historiske Betydning. Thi Chinas Kvinder har med Dødsforagt kæmpet for Frigørelsen fra Aarhundreders Lænker. Deres halvtknuste Fødder, der forbyder dem at røre sig, deres slaviske Tilstand i Forhold til Mændene har de gjort Oprør imod. De har endog Side om Side med frisindede Mænd kæmpet i den chinesiske Revolution. Nu havde de forlangt med Mændene at deltage i disses Stænderforsamling. Mrs. Chapmann Catt og Dr. Aletta Jacobs har i Peking fortalt dem om, at Kvinderne i hele Verden har rejst sig for at naa Retfærdighed og kun syv Stater med frisindet Forfatning endnu er uberørt heraf. Rumænien, Syd—Africa og Galicien blev optagne i Alliancen sammen med China.